

**ОКСАНА ВОРОЩУК
ГАЛИНА ЛЕМКО**

ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Методичні рекомендації для студентів
спеціальності 7.010105 – соціальна педагогіка

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ**

Оксана Ворощук

Галина Лемко

**ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

**Методичні рекомендації
для студентів спеціальності 7.010105 –
соціальна педагогіка**

Івано-Франківськ - 2008

УДК 37.013.42:371.214.114

ББК 74.66 – 74я8

В-75

**Основи соціально-педагогічних досліджень. Методичні рекомендації /
Уклад. О. Д. Ворощук, Г. І. Лемко. – Івано-Франківськ, 2008. – с.**

Рецензенти:

В. І. Костів – кандидат педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Г. М. Гуменюк – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри туризму і краєзнавства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Друкується відповідно до рішення вченої ради Педагогічного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 5 лютого 2007 р. (протокол №5)

ВСТУП

В Україні наукова діяльність регламентується Законом України «Про наукову та науково-технічну діяльність», який є основою цілеспрямованої політики в забезпеченні використання досягнень вітчизняної та світової науки і техніки для задоволення соціальних, економічних, культурних та інших потреб.

Соціальна трансформація, що відбувається в останні десятиріччя у країні, загострила старі та спричинила нові соціально – педагогічні проблеми. В умовах сьогодення соціально-педагогічна діяльність оновлюється, потребує пошуку, корекції технологій роботи спеціалістів відповідно до типу середовища, особливостей ситуацій, запитів клієнтів відповідних установ. Саме тому зростають вимоги до підготовки соціально-педагогічних кадрів, що вимагають якісно нового теоретичного і методичного забезпечення науково-дослідної діяльності. Формування дослідних навичок є невід'ємною складовою підготовки соціальних педагогів у вищій школі. Вирішенню цього завдання сприяє курс «Основи соціально - педагогічних досліджень».

Пропоновані рекомендації для студентів третього курсу ставлять за мету окреслити вузлові теоретичні і прикладні питання навчальної дисципліни «Основи соціально-педагогічних досліджень». Мета курсу полягає у підготовці студентів до організації та проведення самостійного, наукового соціально – педагогічного дослідження. Оволодіння методикою і методами дослідження сприяє розвитку раціонального творчого мислення, оптимальної організації наукової діяльності студентської молоді.

В результаті прослуханого курсу студент повинен:

Знати:

- основні етапи розвитку науки;
- основні характеристики наукового дослідження;
- процедури наукового дослідження;
- методи соціально-педагогічного дослідження;
- оформлення результатів дослідження.

Уміти:

- уміти працювати з першоджерелами, застосовувати теоретичні методи дослідження;
- організувати процедуру соціально-педагогічного дослідження;
- проводити експеримент як частину наукового дослідження;

- оформляти результати дослідження.

У рекомендаціях подано орієнтовний навчально-тематичний план проведення основного курсу занять: лекції (14 год.); практичні заняття (16 год.); завдання для самостійної роботи (24 год.); варіанти підсумкового контролю; рекомендована література; додатки.

Методичні рекомендації мають пошуковий характер. З вдячністю будуть сприйняті конструктивні зауваження і пропозиції до них, щоб після апробації у навчальному процесі й доопрацювання підготувати відповідний посібник.

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНОГО КУРСУ

№п/ п	Тема	Кількість годин		
		Лекції	Практичні, семінарськ і заняття	Самостійну роботу
<u>Модуль 1</u>				
1.	Поняття про науку. Її еволюція та роль у сучасному суспільстві	2		4
2.	Організація науково-дослідної роботи студентів.	2		
3	Вибір напрямку наукового дослідження. Визначення етапів здійснення власної дослідницької роботи		2	4
4.	Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	2		2
5	Збір та аналіз наукової інформації		2	
6	Застосування спеціальних методів у наукових дослідженнях з проблем соціальної педагогіки.	4		8
7	Спостереження як метод соціально-педагогічного дослідження		2	
8	Опитування як метод отримання первинної соціальної інформації		2	
9	Експеримент у соціально-педагогічних дослідженнях		2	
10	Особливості застосування методу тестів у соціальних дослідженнях.		2	
11	Раціональна організація праці в процесі наукового дослідження	2		
12	Оформлення та апробація результатів наукової роботи		2	2
ВСЬОГО		14	16	24

РОЗДІЛ І. ЗМІСТ І ДжЕРЕЛЬНА БАЗА ЛЕКЦІЙ

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ПРО НАУКУ. ЇЇ ЕВОЛЮЦІЯ ТА РОЛЬ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.

Поняття про науку, її сутність, цілі та функції.

Характеристика соціально-педагогічного дослідження.

Використання сучасних положень психології, соціології, валеології у комплексному науковому дослідженні.

Література: 2, 4, 7, 11, 13, 15, 32, 36.

ТЕМА 2-3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.

Поняття, особливості, цілі і завдання науково-дослідних робіт студентів.

Вибір теми дослідження та розробка робочої гіпотези.

Основні форми науково-дослідних робіт студентів:

- Правила написання реферату;
- Алгоритм написання курсової роботи;
- Вимоги до написання дипломних робіт;
- Особливості написання магістерської роботи.

Керівництво, планування та облік НДРС.

Література: 1, 3, 4, 19, 27, 28, 32, 38.

ТЕМА 4-5. ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ МЕТОДІВ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ З ПРОБЛЕМОЮ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ.

Соціально-педагогічні методи дослідження, їх види та призначення.

Розробка програми та застосування методів соціально-педагогічного дослідження:

- спостереження;
- опитування;
- експеримент;
- тести.

Література: 22, 23, 29, 36, 37.

ТЕМА 6. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Поняття, терміни, галузі інформації та її роль у проведенні наукового дослідження.

Система науково-технічної інформації.

Види, джерела інформації та режим доступу до неї.

Соціально-педагогічна інформація в пошукових системах бібліотечних фондів та органів науково-технічної інформації.

Література: 1, 7, 10, 33, 41.

ТЕМА 7. РАЦІОНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ В ПРОЦЕСІ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.

Організація робочого місця та його обладнання.

Техніка роботи зі спеціальною літературою.

Гігієна розумової праці і ділового спілкування в процесі соціально-педагогічного дослідження.

Умови праці та відпочинку.

Література: 9, 18, 21, 33.

РОЗДІЛ II. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1.

Вибір напряму наукового дослідження.
Визначення етапів здійснення власної дослідницької роботи.

Питання для обговорення.

1. Вибір і обґрунтування проблеми або теми дослідження.
2. Визначення мети соціально-педагогічного дослідження.
3. З'ясування дослідницьких завдань.
4. Завдання теоретично-експериментального дослідження.

Завдання до самостійної роботи.

Визначте категоріальний апарат власної дослідницької роботи:

1. Оберіть тему, обґрунтуйте актуальність виявленої соціально-педагогічної проблеми.
2. Визначте об'єкт, предмет і мету соціально-педагогічного дослідження.
3. Сформулюйте завдання дослідження.

Література

1. Басаков М. От реферата до дипломной работы. Рекомендации студентам по оформлению текста: Учеб. пособие для студентов вузов и колледжей. – Ростов-на-Дону: «Феникс», 2001. – 64 с.
2. Борисова Н. Методологія та методи соціальних досліджень: Навчальний посібник, 2003. – С. 45–63.
3. Введение в научное исследование по педагогике // Под ред. В. Журавлева. – М, 1988. – С. 33–45, 174–184.
4. Кловак Г. Основи наукових досліджень. – Чернігів, 2003. – 260 с.
5. Кочетов А. Педагогическое исследование. – Рязань, 1975. – С. 47–61.
6. Сидоренко В., Дмитренко П. Основи наукових досліджень. – К.: РННЦ “ДІНІТ”, 2000. – 260 с.
7. Філіпченко А. Основи наукових досліджень. – К., 2005. – С. 93–104.

Практичне заняття № 2.

Збір та аналіз наукової інформації.

Питання для обговорення.

1. Збір наукової інформації. Робота з каталогами, картотеками, покажчиками, довідниками.
2. Опрацювання наукової літератури. Етапи вивчення наукових творів.
3. Види нотаток.

Завдання до самостійної роботи.

1. Скласти бібліографію та картотеку літературних джерел з обраної проблеми дослідження.
2. Занотувати соціально-педагогічну працю за допомогою основних форм нотаток.

Література

1. Бабанський Ю. Проблеми підвищення ефективності педагогічних досліджень. – М, 1982. – С.25–39.
2. Борисова Н. Методологія та методи соціальних досліджень: Навчальний посібник, 2003. – С. 45–63.
3. Введение в научное исследование по педагогике // Под ред. В. Журавлева. – М, 1988. – С. 33–45, 174–184.
4. Кловак Г. Основи наукових досліджень. – Чернігів, 2003. – 260 с.
5. Кочетов А. Педагогическое исследование. – Рязань, 1975. – С. 47–61.
6. Сидоренко В., Дмитренко П. Основи наукових досліджень. – К.: РННЦ “ДІНІТ”, 2000. – 260 с.
7. Філіпченко А. С. Основи наукових досліджень. – К., 2005. – С. 144–153.

Практичне заняття № 3.

Спостереження як метод соціально-педагогічного дослідження

Питання для обговорення.

1. Особливості методу спостереження.
2. Види спостережень, та їх особливості.
3. Стандартизоване спостереження і специфіка його реалізації.

Завдання до самостійної роботи.

1. Розробити план проведення спостереження.
2. Описати проведені спостереження.

Література.

1. Бабанський Ю. Проблеми підвищення ефективності педагогічних досліджень. – М., 1982. – 152 с.
2. Борисова Н. Методологія та методи соціальних досліджень: Навчальний посібник, 2003. – 216 с.
3. Введение в научное исследование по педагогике // Под ред. В. Журавлева. – М., 1988.
4. Кловак Г. Основи наукових досліджень. – Чернігів, 2003.
5. Кочетов А. Культура педагогического исследования. – М., 1996. – 312 с.
6. Сидоренко В., Дмитренко П. Основи наукових досліджень. – К.: РННЦ “ДІНІТ”, 2000. - 260 с.
7. Філіпченко А. С. Основи наукових досліджень. – К., 2005. – 208 с.
8. Шейко В., Кушнарєнко Н. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. – К.: Знання, 2006. - 307 с.

Практичне заняття № 4.

Опитування як метод отримання первинної соціальної інформації

Питання для обговорення.

1. Поняття, генезис, основні види опитування.
2. Усні опитування.
3. Вимоги до інтерв'ю.
4. Анкетне опитування.
5. Структура опитувальника.
6. Види питань анкети.

Завдання до самостійної роботи.

1. Розробити зразок анкети.
2. Розробити перелік питань інтерв'ю.
3. Скласти опитувальник з обраної проблеми.

Література.

1. Бабанський Ю. Проблеми підвищення ефективності педагогічних досліджень. – М, 1982. – С.25–39.
2. Борисова Н. Методологія та методи соціальних досліджень: Навчальний посібник, 2003. – С. 45–63.
3. Введение в научное исследование по педагогике // Под ред. В. Журавлева. – М, 1988. – С. 33–45, 174–184.
4. Кловак Г. Основи наукових досліджень. – Чернігів, 2003. – 260 с.
5. Кочетов А. Педагогическое исследование. – Рязань, 1975. – С. 47–61.
6. Сидоренко В., Дмитренко П. Основи наукових досліджень. – К.: РННЦ “ДНІТ”, 2000. – 260 с.
7. Філіпченко А. Основи наукових досліджень. – К., 2005. – С. 93–104.

Практичне заняття № 5.

Соціальний експеримент у дослідженнях в сфері практичної соціальної роботи

Питання для обговорення.

1. Зміст, функції та вимоги до проведення соціального експерименту.
2. Вимоги до проведення експерименту
3. Види соціального експериментування та їх особливості.
4. Структура соціального експерименту.
5. Методи формування експериментальних груп.

Література

1. Бабанський Ю. Проблеми підвищення ефективності педагогічних досліджень. – М, 1982. – С.25–39.
2. Борисова Н. Методологія та методи соціальних досліджень: Навчальний посібник, 2003. – С. 45–63.
3. Введение в научное исследование по педагогике // Под ред. В. Журавлева. – М, 1988. – С. 33–45, 174–184.
4. Кловак Г. Основи наукових досліджень. – Чернігів, 2003. – 260 с.
5. Кочетов А. Педагогическое исследование. – Рязань, 1975. – С. 47–61.
6. Сидоренко В., Дмитренко П. Основи наукових досліджень. – К.: РННЦ “ДІНІТ”, 2000. – 260 с.
7. Філіпченко А. Основи наукових досліджень. – К., 2005. – С. 93–104.

Практичне заняття № 6.

Особливості застосування методу тестів у соціальних дослідженнях.

Питання для обговорення.

1. Сутність методу тестів у соціальних дослідженнях.
2. Основні групи тестів.
3. Особливості застосування тестових методик.

Завдання до самостійної роботи.

1. Підібрати п'ять тестів, які можна використовувати у соціально-педагогічних дослідженнях.
2. Дібрати кілька зразків анкет з соціально-педагогічної проблематики. Зробити письмовий аналіз однієї із них на предмет відповідності вимогам розробки анкети.

Література

1. Бабанський Ю. Проблеми підвищення ефективності педагогічних досліджень. – М, 1982. – С.25–39.
2. Борисова Н. Методологія та методи соціальних досліджень: Навчальний посібник, 2003. – С. 45–63.
3. Введение в научное исследование по педагогике // Под ред. В. Журавлева. – М, 1988. – С. 33–45, 174–184.
4. Кловак Г. Основи наукових досліджень. – Чернігів, 2003. – 260 с.
5. Кочетов А. Педагогическое исследование. – Рязань, 1975. – С. 47–61.
6. Сидоренко В., Дмитренко П. Основи наукових досліджень. – К.: РННЦ “ДНІТ”, 2000. – 260 с.
7. Філіпченко А. Основи наукових досліджень. – К., 2005. – С. 93–104.

Практичне заняття № 7-8.

Оформлення та апробація результатів наукової роботи

Питання для обговорення.

1. Сучасні вимоги щодо оформлення та презентації результатів соціально-педагогічних досліджень.
2. Форми впровадження результатів дослідження.
3. Особливості усного подання наукової інформації.
4. Доповідь, виступ, наукове повідомлення. Наукове обговорення.

Педагогічна гра “Захист результатів наукової роботи”

Утворюється “експертна рада”, яка заслуховує і оцінює звіти про виконані наукові дослідження студентів. Виступають рецензенти, опоненти, ставлять запитання всі присутні.

Література.

1. Годлевська Д. Процес формування професійної комунікативної компетенції студентів у системі впровадження соціально-педагогічних ситуацій // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія №11. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління: Збірник наукових праць. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – Випуск 5. (Частина 1). – С. 110-113.
2. Коломієць В. О. Як виконувати курсову роботу: Метод. посіб. Для студ. вищ. пед. навч. закл. – К.: Вища шк., 2003. – 69 с.
3. Кучерявий О. Г. Методологічна модель соціально-педагогічного дослідження // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія №11. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління: Збірник наукових праць. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – Випуск 5. (Частина 2). – С.6-12.
4. Шейко В., Кушнарєнко Н. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 307 с.

РОЗДІЛ III. Зміст завдань для самостійної роботи студентів*

ТЕМА: Поняття про науку. Її еволюція та роль у сучасному суспільстві.

Виникнення науки та її еволюція.

Теоретичні та методологічні принципи науки.

Наука як система знань. Основні види та ознаки наукового дослідження.

ТЕМА: Вибір напрямку наукового дослідження.

Визначення етапів здійснення власної дослідницької роботи .

Сформулювати тему дослідження, мету і завдання до неї.

Розробити програму соціально-педагогічного дослідження.

ТЕМА: Інформаційне забезпечення соціально-педагогічних наукових досліджень.

Визначення етапів здійснення власної дослідницької роботи.

Скласти список першоджерел (монографії, статті періодичних видань, статті наукових збірників) до обраної проблеми. Оформити їх відповідно до вимог.

На основі аналізу статей журналів «Практична психологія та соціальна робота», «Соціальна робота в Україні: теорія і практика» визначити коло проблем, які є предметом соціально-педагогічних досліджень.

ТЕМА: Застосування спеціальних методів у наукових дослідженнях з проблем соціальної педагогіки.

Підібрати п'ять тестів, які можуть застосовуватись у соціально-педагогічних дослідженнях.

Дібрати кілька зразків анкет з соціально-педагогічної проблематики та зробити письмовий аналіз однієї з них на предмет відповідності вимог до розробки анкети.

Провести один з різновидів опитування та узагальнити його результати.

Розробити зразок анкети.

Розробити перелік питань інтерв'ю.

ТЕМА: Оформлення та апробація результатів наукової роботи

Підготувати звіт про виконану науково-дослідну роботу.

*На самостійну роботу студентів як складову кредитно-модульної системи організації навчального процесу передбачено 24 годин. Вони розроблені відповідно до рівня глибини вивчення тієї чи іншої теми. Завдання із самостійної роботи можуть бути оприлюднені на семінарських і практичних заняттях.

Орієнтовні варіанти підсумкового контролю

Варіант 1.

1. Основні етапи розвитку науки.
2. Види соціального експериментування та їх особливості.
3. Анкетне опитування.
4. Актуальність наукового дослідження - це

Варіант 2.

1. Сутність та основні етапи організації досліджень.
2. Особливості застосування тестових методик.
3. Вимоги до інтерв'юерів.
4. Анкетне опитування – це

Варіант 3.

1. Алгоритм написання курсової роботи.
2. Структура соціального експерименту.
3. Основні групи тестів.
4. Вибіркове спостереження – це...

Варіант 4.

1. Поняття про науку, її сутність, цілі та функції.
2. Види спостережень, та їх особливості.
3. Зміст, функції та вимоги до проведення соціального експерименту.
4. Інновації – це ...

Варіант 5.

1. Правила написання реферату.
2. Поняття, генезис, основні види опитування.
3. Вибір і обґрунтування проблеми або теми дослідження.
4. Експеримент –це

Варіант 6.

1. Особливості виконання магістерської роботи.
2. Стандартизоване спостереження і специфіка його реалізації.
3. Види питань анкети.
4. Інтерв'ювання – це ...

Варіант 7.

1. Види нотаток.
2. З'ясування дослідницьких завдань.
3. Особливості усного подання наукової інформації.
4. Тези – це ...

Варіант 8.

1. Етапи вивчення наукових творів.
2. Визначення мети соціально-педагогічного дослідження
3. Доповідь, виступ, наукове повідомлення. Наукове обговорення.
4. Нотатки – це

**Перелік питань з курсу
“Основи соціально-педагогічних досліджень”,
які виносяться на залік**

1. Поняття про науку, її сутність, цілі та функції.
2. Основні етапи розвитку науки.
3. Теоретичні принципи науки.
4. Методологічні принципи науки.
5. Класифікація наук.
6. Сутність та основні етапи організації досліджень.
7. Правила написання реферату.
8. Алгоритм написання курсової роботи.
9. Вимоги до написання дипломних робіт.
10. Особливості виконання магістерської роботи.
11. Вибір і обґрунтування проблеми або теми дослідження.
12. Визначення мети соціально-педагогічного дослідження.
13. З'ясування дослідницьких завдань.
14. Збір наукової інформації. Робота з каталогами, картотеками, покажчиками, довідниками.
15. Опрацювання наукової літератури. Етапи вивчення наукових творів.
16. Види нотаток.
17. Особливості методу спостереження.
18. Види спостережень, та їх особливості.
19. Стандартизоване спостереження і специфіка його реалізації.
20. Поняття, генезис, основні види опитування.
21. Усні опитування.
22. Вимоги до інтерв'юєрів.
23. Анкетне опитування.
24. Структура опитувальника.
25. Види питань анкети.
26. Сутність методу тестів у соціальних дослідженнях.
27. Основні групи тестів.
28. Особливості застосування тестових методик.
29. Зміст, функції та вимоги до проведення соціального експерименту.
30. Вимоги до проведення експерименту
31. Види соціального експериментування та їх особливості.
32. Структура соціального експерименту.
33. Методи формування експериментальних груп.
34. Сучасні вимоги щодо оформлення та презентації результатів соціально-педагогічних досліджень.
35. Форми впровадження результатів дослідження.
36. Особливості усного подання наукової інформації.
37. Доповідь, виступ, наукове повідомлення. Наукове обговорення.

38. Система науково – технічної інформації.

39. Види, джерела інформації та режим доступу до неї.

40. Соціально – педагогічна інформація в пошукових системах бібліотечних фондів та органів науково – технічної інформації.

Рекомендована література з курсу

1. Басаков М. От реферата до дипломной работы. Рекомендации студентам по оформлению текста: Учебн. Пособие для студентов вузов и колледжей. – Ростов-на-Дону: «Феникс», 2001. – 64 с.
2. Бабанский Ю.К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований. – М.: Педагогика, 1982. – 152 с.
3. Балицька Т. Теорія і практика підготовки студентів до самостійної роботи у системі кредитно-модульного навчання // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія №11 Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління: Зб. наукових праць. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – Випуск 5. (Частина 1). – С.33 - 40.
4. Басаков А., Туленков Н. Методология научного исследования: Учеб. Пособие. – 2-е изд., испр. – К.: МАУП, 2004. – 216с.
5. Білуха М. Основи наукових досліджень: Підручник для студентів. - К.: Вища школа, 1997. - 271 с.
6. Борисова Н. Методологія та методи соціальних досліджень. - К.: ДЦССМ, 2003. - 216 с.
7. Васильев И. Социологические исследования в библиотеках: Практ. пособие-СПб.: Прогрес, 2002. - 176 с.
8. Волкова Н. Педагогіка. - К.: Академія, 2001. - 576 с.
9. Годлевська Д. Процес формування професійної комунікативної компетенції студентів у системі впровадження соціально-педагогічних ситуацій // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія №11 Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління: Зб. наукових праць. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – Випуск 5. (Частина 1). – С. 110 - 113.
10. Гончаренко С. Педагогічні дослідження. - К.: АПН України, 1995. - 45с.
11. Дарманський М., Калинюк В., Телячий Ю. Дипломна робота в системі ступеневої підготовки педагогів. – Хмельницький: Вид-во ХГПІ, 2001. - 141 с.
12. Державна національна програма “Вчитель” (проект) //Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України (оригінал-макет), 2001. - 9 с.
13. Добров Г. Наука о науке. - К.: Наук. думка, 1998. - 304 с.
14. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. - К.: Держстандарт Укр., 1995 - 38 с.
15. Ельбрехт О. Формування наукової культури студентів у процесі вивчення курсу «Основи соціально-педагогічних досліджень» // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія №11 Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління: Зб. наукових праць. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – Випуск 5. (Частина 1). – С.179 - 184.
16. Здобувачу наукового ступеня: Методичні рекомендації / Упорядник С. Сьомій. - К.: МАУП, 2002. - 184 с.
17. Кіліченко О. та ін. Технологія самостійної навчально-наукової роботи студентів. - Івано - Франківськ, 2003. - 88 с.
18. Ковальчук В., Мойсєєв Л. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. - К.: ВД "Професіонал", 2004. - 208 с.

19. Коломієць В. Як виконувати курсову роботу: Метод. посіб. для студ. вищ. пед. навч. зал. – К.: Вища шк., 2003. – 69 с.
20. Концепція педагогічної освіти / Схвалено колегією Міністерства освіти України 23 грудня 1998 року (протокол № 17 (1-5)). – Київ, 1998. - 20 с.
21. Кочетов А. Культура педагогического исследования. - М., 1996. - 312 с.
22. Крушельницька О. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: Конф., 2003. – 192 с.
23. Кучерявий О. Методологічна модель соціально-педагогічного дослідження // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія №11 Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління: Зб. наукових праць. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – Випуск 5. (Частина 2). – С.6 - 12.
24. Кушнарєнко Н. Наукова обробка документів. - К.: Вікар, 2003. - 328 с.
25. Лудченко А. Основи научних досліджень: Учебное пособие. - К.:
26. Мойсеюк Н. Педагогіка. – К., 2001. –608 с.
27. Мороз І. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і змісту: Навчальний посібник. - К.: Фірма “Курс”, 1997.- 56 с.
28. Написання курсових і дипломних робіт: Методичні вказівки для студентів педагогічного факультету / Укл.: Д. Пенішкевич, М. Іванчук, В. Филипчук та ін. – Чернівці: ЧДУ, 1997. – 32с.
29. Недодатко Н. Навчально-дослідницька діяльність та її характерні ознаки // Рідна школа. - 2001.- № 11. – С. 12 – 14.
30. Організація науково-дослідної роботи в закладах освіти. – Тернопіль “Астон”, 2001. – 138 с.
31. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. - 1997. - № 2. - С. 12 - 33.
32. П'ятницька - Позднякова І. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навчальний посібник. - К., 2003. - 116 с.
33. Романчиков В. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. – К.: ІЗМН, 1997. – 244 с.
34. Рудицький О., Болгарський А., Свистельнікова Т. Основи педагогічних досліджень. – К.: Вид.-во НПУ, 1998. – 143 с.
35. Савченко О. Дидактика початкової школи. – К.: Абрис, 1997. – 416 с.
36. Скаткин М. Методология и методика педагогических исследований. – М.: Педагогика, 1986. – 150 с.
37. Стеченко Д., Чмир О. Методологія наукових досліджень: підручник. – К.: Знання, 2005. – 309 с.
38. Філіпенко А. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Навчальний посібник. - К.: Академвидав, 2005. - 208 с.
39. Фридман Л. и др. Изучение личности учащихся и ученических коллективов: Кн. для учителя.- М.: Просвещение, 1988.- 207 с.
40. Черній А. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця: Посібник/ За заг. ред. І. Ібабуліна. – К., Арістей, 2004. – 232 с.
41. Шейко В., Кушнарєнко Н. Організація та методика науково - дослідницької діяльності: Підручник. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 307 с.

42. Ядов А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности: Учебн. для студ. Вузов. -М.: Добровест, 1998. - 596 с.
43. Ядров В. Социологическое исследование Методология. Программы. Методы. - М.: - Наука, 1992. - 239 с.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про вищу освіту (витяг)

Розділ X

**НАУКОВА І НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ВИЩИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

Стаття 61. Мета і завдання наукової і науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах

1. Наукова і науково-технічна діяльність у вищих навчальних закладах є невід'ємною складовою освітньої діяльності і здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної і виробничої діяльності в системі вищої освіти.

2. Наукова і науково-технічна діяльність вищих навчальних закладів забезпечується через:

органічну єдність змісту освіти і програм наукової діяльності;

спрямування фундаментальних, прикладних досліджень і розробок на створення і впровадження нових конкурентоздатних техніки, технологій та матеріалів;

створення стандартів вищої освіти, підручників та навчальних посібників з урахуванням досягнень науки і техніки;

розвиток різних форм наукової співпраці (в тому числі міжнародної) з установами і організаціями, що не входять до системи вищої освіти, для розв'язання складних наукових проблем, впровадження результатів наукових досліджень і розробок;

безпосередню участь учасників навчально-виховного процесу в науково-дослідних і дослідно-конструкторських роботах, що провадяться у вищому навчальному закладі;

планування проведення і виконання науково-педагогічними працівниками наукових досліджень у межах основного робочого часу;

залучення до навчально-виховного процесу провідних учених і науковців, працівників вищих навчальних закладів та інших наукових установ і організацій;

організацію наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарів, конференцій, олімпіад, конкурсів, науково-дослідних, курсових, дипломних та інших робіт учасників навчально-виховного процесу.

Стаття 62. Організація і управління науковою і науково-технічною діяльністю

1. Наукова і науково-технічна діяльність у вищих навчальних закладах провадиться і фінансується відповідно до цього Закону, законів України "Про освіту" (1060-12) та "Про наукову і науково-технічну діяльність" (1977-12).

2. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі освіти і науки:

розробляє згідно з законодавством пропозиції щодо обсягів бюджетного фінансування наукової та науково-технічної діяльності вищих навчальних закладів, інших підприємств, установ і організацій, що діють у системі вищої освіти, а також обсягів капітального будівництва зазначених підприємств, установ і організацій;

здійснює управління у галузі наукової і науково-технічної діяльності, зокрема через державне замовлення, а також організує і забезпечує проведення наукової роботи як невід'ємної складової освітнього процесу у вищих навчальних закладах.

3. Наукові дослідження, що проводяться за рахунок коштів державного бюджету, фінансуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки та (або) центральними органами виконавчої влади, які мають у своєму підпорядкуванні вищі навчальні заклади, незалежно від фінансування освітньої діяльності. В першочерговому порядку фінансуються фундаментальні та пошукові дослідження, а також науково-дослідні роботи, що виконуються в рамках пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки.

До виконання наукових і науково-технічних робіт у вищому навчальному закладі можуть залучатися наукові, педагогічні і науково-педагогічні працівники, інші працівники вищих навчальних закладів, особи, які навчаються у вищому навчальному закладі, а також фахівці інших організацій.

4. Наукова і науково-технічна діяльність у вищому навчальному закладі може також здійснюватися на підставі договору.

5. Вищий навчальний заклад третього або четвертого рівня акредитації, що провадить наукову діяльність, проходить державну атестацію відповідно до статті 11 Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" (1977-12). **Результати зазначеної атестації враховуються при акредитації вищих навчальних закладів та при наданні їм державної підтримки.**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ**

ДУДКА ГАЛИНА ІВАНІВНА

***СОЦІОКУЛЬТУРНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ З ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ
ОБМЕЖЕННЯМИ***

**МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ “МАГІСТР” ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
“СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА”**

**НАУКОВИЙ КЕРІВНИК:
ПЕТРИШИН Р. А.,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ
НАУК, ДОЦЕНТ**

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

2008

Додаток В

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ**

ДИПЛОМНА РОБОТА

**ПРИЙОМНА СІМ'Я ЯК АЛЬТЕРНАТИВНИЙ ЗАКЛАД ОПІКИ ДІТЕЙ
СИРІТ В УКРАЇНІ**

Виконала
студентка 5 курсу
групи СП-59
Олійник О.М.

Науковий керівник
доцент кафедри соціальної
педагогіки
Лемко Г. І.

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬК
2008**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ**

КУРСОВА РОБОТА

**СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА НЕГАТИВНИХ ЯВИЩ У
УЧНІВСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ**

**Виконала
МАРУСИК Н.,
студентка III курсу, СП - 39**

**Науковий керівник
ЗОЗУЛЯК Р.В.,
кандидат педагогічних наук,
доцент**

ІВАНО – ФРАНКІВСЬК

2008

ПРИКАРПАТСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра _____
(назва кафедри)

ЗАВДАННЯ НА НАУКОВУ РОБОТУ СТУДЕНТА

_____ (Прізвище, ім'я, по-батькові студента)
Спеціальність _____

Курс _____ Група _____
Семестр _____

Дисципліна _____

Науковий керівник _____
(Прізвище, ім'я, по-батькові, посада викладача)

Вид наукової роботи _____
(курсова, дипломна, магістерська)

Тема наукової роботи _____

Рекомендована література _____

Перелік питань, які необхідно розглянути _____

Дата видачі завдання _____

Термін подачі до захисту _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ВИКОНАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ

№	Назва етапів підготовки наукового дослідження	Термін виконання	Форма контролю
1	Складання бібліографії з теми дослідження		Список (картотека) літературних джерел
2	Вивчення та аналіз науково-методичної літератури, розробка теоретичних основ дослідження		Тези
3	Визначення структури наукової роботи		Орієнтовний план роботи
4	Вибір методів дослідження		Опис методик дослідження
5	Проведення експериментального дослідження або вивчення та узагальнення педагогічного досвіду з даної проблеми		Дані експерименту (опис досвіду)
6	Оформлення результатів дослідження		Наукова робота

Студент _____

Науковий керівник _____

Зав. кафедри _____

“ _____ ” _____ 200__ р.

Зразки оформлення бібліографічного опису літературних джерел у науковій роботі

Характеристика джерел	Зразки оформлення
Монографії (один, два або три автори)	<p>Прокопів Л. Навчально-виховна робота з обдарованою молоддю у вищих педагогічних закладах України (друга половина ХХ століття): Монографія. – Івано-Франківськ: Плай, 2005. – 256 с.</p> <p>Шейко В., Кушнарєнко Н. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 5-те вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 307 с.</p>
Чотири автори	<p>Виховання громадянина / П. Ігнатенко, В. Поплужний, Н. Косарева, А. Крицька. – К.: ІЗМН, 1997. – 250 с.</p>
П'ять і більше авторів	<p>Соціальна педагогіка: Підручник / А. Капська, Л. Міщик, З. Зайцева, та ін./ За ред. проф. А. Капської. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 256 с.</p>
Багатотомні видання	<p>В. Сухомлинський. Вибрані твори в п'яти томах.-К.: Радянська школа, 1977. – Т. 5: Статті. – 639 с.</p>
Перекладні видання	<p>Холт Дж. Причини дитячих неудах / Пер. с англ. – СПб: «Кристалл», «Дельта», 1996. – 448 с.</p>
Збірки наукових праць	<p>Єдність національного і загальнолюдського у формуванні морально-духовних цінностей / Збірник наукових праць. – Івано-Франківськ, 2002. – 176 с.</p>
Стаття в збірнику	<p>Ворощук О., Габорак Л. Робота соціального педагога з сім'ями, що виховують дітей з функціональними обмеженнями // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. – 2007. – № 5. – С. 35 – 42.</p>
Стаття в газеті	<p>Освіта в Україні. Доповідь Міністра освіти і науки України В.Г.Кременя на II Всеукраїнському з'їзді працівників освіти // Освіта України. – 2001. – № 47. – 12 жовтня. – С. 4 – 6.</p>
Словники	<p>Український педагогічний словник / Скл. С. Бондаренко.-К.: Либідь, 1997. - 376 с.</p> <p>Гончаренко С. Український педагогічний словник. - К.: Либідь, 1997. - 376 с.</p> <p>Понятійно-термінологічний словник з соціальної роботи: Уклад. І. Козубовська, І. Мигович, В. Сагарда та ін. / Заг. ред. І. Козубовської, І. Миговича. – Ужгород: Вид. – во УжНУ «Мистецька лінія», 2001. – 152 с.</p>

Депоновані наукові праці	Маликов А., Константинов С. Обзор аналитических методов расчета и оптимизации мультиресурсных систем обслуживания/ Науч. – произв. Корпорация «Киев. ин-т автоматизики». – Киев, 1996. – 44 с. – Рус. – Деп. в ГНТБ Украины 11.11.96. №2210 – Ук96// Анот. в ж. Автоматизация производительных процессов, №2, 1996.
--------------------------	---

Затверджую
Завідувач кафедри _____

«___» _____ 200 р.

Індивідуальний план
науково дослідних робіт студента _____
спеціальності _____ на весь період навчання у вузі
Науковий керівник _____

№ п/п	Науково-дослідна робота	Курс	Семестр	Результати виконання НДРС	Впровадження результатів НДРС	Примітка
1	Виконання елементів наукових досліджень з суспільних наук і загальноосвітніх дисциплін в гуртках і проблемних групах			Реферати	Доповіді на конференціях, гуртках і проблемних групах. Участь у конкурсах студентських наукових робіт.	
2	Вивчення курсу «Основи соціально-педагогічних досліджень»		2	Прослухано лекційний курс, виконано практичні завдання	Залік	
3	Виконання завдань з НДРС на практичних і семінарських заняттях із загальнотеоретичних і спеціальних дисциплін			Виконання завдань	Залік	
4	Виконання завдань з НДРС при написанні курсових робіт із загальнотеоретичних і спеціальних дисциплін			Виконання завдань	Залік	
5	Виконання завдань з НДРС під час навчальної і виробничої практики			Виконання завдань	Залік	
6	Вибір теми наукових досліджень				Рішенням кафедри затверджується тема НДР і призначається науковий керівник	

7	Складання плану дослідження і календарного плану виконання роботи з теми НДР			Календарний план виконання НДР	Затвердження науковим керівником календарного плану	
8	Складання бібліографії з теми НДР			Впорядкований список літературних джерел	Використання літератури при виконанні НДР	
9	Вивчення і редагування літературних джерел з теми НДР			Реферати	Наукові повідомлення або доповіді в гуртку СНТ, використання при написанні курсових і дипломних робіт	
10	Проведення наукових досліджень, збирання і групування інформації з теми НДР під час навчальної практики			Результати опитувань, спостережень, методик, анкет	Наукові повідомлення або доповіді в гуртку СНТ, використання при написанні курсових і дипломних робіт	
11	Аналіз і синтез, теоретичне і практичне оформлення отриманих результатів НДР, складання звіту			Звіт про НДР, відгук наукового керівника	Доповідь на науковому семінарі, диференційований залік	
12	Рецензування та опонування звітів з НДР інших студентів			Рецензії, відгуки	Опонування і виступи на студентських наукових семінарах і конференціях, гуртках СНТ	
13	Експериментальна перевірка результатів НДР під час виробничої і переддипломної практики			Впровадження соціально-педагогічного інструментарію. Читання лекцій з теми НДР для студентів і соціальних педагогів.	Відгук установи	
14	Коригування звіту з НДР з проведеним експериментальним дослідженням і доповідь при захисті звіту з виробничої			Скорочений звіт про НДР	Захист звіту з НДР перед комісією кафедри	

	практики					
15	Практичне застосування результатів НДР у дипломній (магістерській) роботі			Дипломна (магістерська) робота	Рішення ДЕК	

Дата _____

Науковий керівник _____

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Навчально-тематичний план курсу за модулями.....	5
Розділ I. Зміст і джерельна база лекцій	6
Розділ II. Плани практичних занять	8
Розділ III. Зміст завдань для самостійної роботи студентів	15
Орієнтовні варіанти підсумкового контролю	16
Перелік питань з курсу «Основи соціально-педагогічних досліджень», які вносяться на залік	18
Рекомендована література з курсу.....	20
Додатки.....	23

Методичне видання

ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Методичні рекомендації

Автори-упорядники
Ворощук Оксана Дмитрівна
Лемко Галина Іванівна

В-75 Основи соціально-педагогічних досліджень / Автори-упорядники О. Д. Ворощук, Г. І. Лемко. – Івано-Франківськ, «Берегиня», 2008. – 40 с.

Здано до набору 8.02.08. Підписано до друку 12.02.08
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times
Умовн. друк. арк. 2,3. Наклад 300 прим